Nagy-Kőrös, april 11. 1858.

K 513/175.

Kedves barátom!

Nem tudom, mi volt nagyobb: a meglepetés-e vagy az öröm, melyet leveled nekem okozott; annyi áll, hogy mindkettő igen nagy volt, nagyobb mintsem azt tentával ki lehetne fejezni; annálfogva nem is kisértem meg, hanem szerencsét kivánok a lépéshez. Mint irod, de ha nem irnád is, tudom képzelni, erős harczon mentél keresztül, mielőtt e nagy fába vágtad fejszédet, meggondoltad elejét végét, s kiösmerted azt, kivel pályád hátralevő részét meg akarod futni. Részemről — illetőleg részünkről, miután nem láttam okát, mért csináljak belőle titkot családom előtt — rosz sejtelemnek árnyéka sem merült fel a tett lépés irányában, sőt hiszszük, hogy ez életedre oly forduló pont lesz, mely nem roszra, hanem jobbra vezérel. Adja isten, hogy e sejtelmünk való legyen! Sz. Marit mi kevéssé ismerjük, nőm látta egyszer — úgy gondolom én is — gyermekkorában, az óta, halljuk, szép leánynyá fejlett ki. Szellemi s kedélyi tulajdonit te ismered: a „nekem való" kifejezés meggyőz erről. Mi csak azt mondjuk hozzá, hogy a partie igen tiszteséges, és

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

ha nem a szív, csak a számító ész vezetett volna is
rá, jó partienak mondható. Az, hogy Petőfiné test-
vére, legkisebbé se aggaszszon, egy az, hogy Petőfiné
minden hiúsága daczára sem rosz nő, — magad is dicsér-
ted anyai tulajdonait, — de ha olyan, mint P. nem szeret-
nél is, mindig hallottam hogy Mari egészen más, sokkal
háziasb, nőiesb természet. Csak ne habozz, ne in-
gadozz, e házasság olyannak látszik mielőttünk, mely
téged, mint szokás mondani — emberré tehet. Reméllem
pesti barátink sincsenek más véleményben.

Vártalak húsvétra, az igaz, ingyen sem álmod-
ván, hogy e húsvét oly eldöntő sorsodra nézve. Teg-
nap este Tomori (mert itt van) volt nálunk, s hozza fel
mint kófiahírt, hogy teszed a szépet: mi ezt sem hit-
tük, annál kevésbbé, mert épen háborúságot kezdesz Pető-
finé és comp. ellen. De mit is bántod te a szegény
blue-bottle-ket? Minek veszteged a drága időt, tentát
és szép stilt az irodalmi dilettansok ellen, kik nálunk
nincsenek is valami sokan, ártani meg, sehol a világon
egy irodalmat is rosszá vagy jóvá nem teszenek. Ha vissza-
élés van, mely káros, irtsad a gúny és kritika fegyveré-
vel: de a nőirodalom ez nem visszaélés, ez csak olyan, mint
a középkori nőkardoskodás, — sem árt sem használ. Rossz vért
csinálsz annyi szép hölgynél és magadnak: a dolog marad
a réginél. —

Én most azzal mulatom magamat, hogy a könyvárus-
okkal veszekszem. Emichre ráírtam volt, hogy disznóság
10 év óta nem számolni Murányról, s még csak nem
is válaszolni levelemre. Válaszolt és számolt, kitüntet-
vén, hogy én vagyok neki adós néhány forinttal, s pén-
zének, melyet a kiadásba ölt, kamatjával. Ez is szép. –
Talán tudod a Heckenasttali historiámat. Ő nekem 400 fo-
rint pótlékot ígért, én bizonyos tekintetekből még 75-öt rá
kértem, s kijelentetém annak, hogy midőn a „Kisebb versek"
tulajdoni joga visszaszáll rám (még 3 év van hátra) akkor Tol-
diról is rendelkezhetem, nem külön, hanem össz. kiadás-
ra. Az óta ez is hallgat, tán nincs ínyére a módosítás,
pedig ez csekély. –

Szilágyi és Szabó viszont üdvözölnek, valamint nőm és
Julcsa is. Köszöntsd Csengeryt, Keményt. Olvastad-e Goe-
thei balladáimat: nem volt annyi kedvem, hogy jobban le-
fordítsam. Vedd szíves ölelésemet!

barátod
Arany János

M.T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA